

Základní a mateřská škola Havířov – Životice, Zelená,
příspěvková organizace, Zelená 2, Havířov – Životice, 736 01

Minimální preventivní program základní školy na školní rok 2025/2026

„CÍLEM PRIMÁRNÍ PREVENCE JE ZVÝŠENÍ ODOLNOSTI DĚTÍ
VŮČI SOCIÁLNĚ – PATOLOGICKÝM JEVŮM, PŘEDEVŠÍM
VÉST DĚTI KE SPRÁVNÝM POSTOJŮM VŮČI ZÁTĚŽÍM A
PROBLÉMŮM.“

OBSAH

1	CHARAKTERISTIKA MPP.....	3
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
3	CÍLE MPP	5
3.1	Dlouhodobé cíle – žáci.....	5
3.2	Dlouhodobé cíle – učitelé.....	5
3.3	Krátkodobé cíle	6
4	ŘÍZENÍ A REALIZACE PREVENTIVNÍCH AKTIVIT	6
5	PRIMÁRNÍ PREVENCE V RÁMCI JEDNOTLIVÝCH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ.....	7
6	ZAMĚŘENÍ NA NAŠE DĚTI MLADŠÍHO ŠKOLNÍHO VĚKU.....	7
7	KLÍČOVÁ TÉMATA V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH – ZAMĚŘENÍ AKTIVIT	7
8	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY V RÁMCI PREVENCE SOCIÁLNĚ-PATOLOGICKÝCH JEVŮ.....	9
9	VYTÝČENÉ CÍLE NAŠÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLY	10
10	NADSTAVBOVÉ AKTIVITY V RÁMCI ŠKOLY.....	11
11	VOLNOČASOVÉ AKTIVITY	11
12	METODICKÉ POMŮCKY, SPOLUPRÁCE SE SPECIALIZOVANÝMI INSTITUCEMI, KONTAKTY, DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGŮ.....	12
13	INFORMOVÁNÍ RODIČŮ	12
14	ZÁVĚR A VYHODNOCENÍ.....	13
15	PŘÍLOHY	14
15.1	Příloha č. 1 – Preventivní opatření školy při selhání	14
15.2	Příloha č. 2 - Jak poznám, že moje dítě, žák, bere alkohol nebo drogy?	14
15.3	Příloha č. 3 - Program proti šikaně.....	16
15.4	Příloha č. 4 - Krizový plán školy	18
15.5	Příloha č. 5 - Krizové situace spojené s násilím.....	22
15.6	Příloha č. 6 - Jak postupovat v případě výhružných zpráv školám	24
15.7	Příloha č. 7 – Akce školy	25

1 CHARAKTERISTIKA MPP

Minimální preventivní program vychází z těchto dokumentů:

- Národní strategie protidrogové politiky
- Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT
- Strategie prevence kriminality
- Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů (č.j. 21 291/2010–28)
- Metodického pokynu MŠMT ČR č.j. 22294/2013-1 k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č. j. MSMT-21149/2016) – viz odkaz <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>
- Školský zákon

Cílem minimálního preventivního programu je ve spolupráci s rodiči formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti.

I v letošním školním roce zůstává základním principem preventivní strategie na naší škole osvojování základních kompetencí v oblasti zdravého životního stylu, prevence a rozvoj dovedností, které vedou u dětí a mládeže k odmítání všech druhů sebedestruktivního chování, projevů agresivity a porušování zákona.

Minimální preventivní program v této podobě je výsledkem upravování, zkoušení a zdaleka se nedá považovat za ukončený nebo definitivní. Každý další rok přináší nové podněty a nápady a na základě zkušeností. Hledáme, pokud je to možné, efektivní cesty vedoucí ke zkvalitnění vlivu na naše žáky. Za velmi důležitou oblast považujeme prohlubování komunikačních dovedností mezi učitelem, rodiči a žákem, posilování sebevědomí, sebeúcty

a vzájemné úcty, řešení konfliktů, překonávání překážek, boj proti nudě, tedy smysluplné využívání volného času.

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Naše škola je malotřídní základní škola, která poskytuje základní vzdělání žákům prvního stupně. V současné době se vyučuje ve čtyřech třídách. Součástí školy je také mateřská škola, školní družina a školní výdejna jídla. Specifickými činnostmi jsou společné aktivity předškolních a školních dětí, při kterých dochází k nenásilným formám sociálního učení mezi jednotlivými věkovými kategoriemi.

Škola je orientována na environmentální výchovu. V roce 2012, 2014, 2016, 2018, 2019, 2020/2021 a 2024 získala titul EKOŠKOLA.

Počet žáků:	84
Počet tříd:	4
Počet oddělení ŠD:	2
Průměr žáků na třídu:	21
Pedagogičtí pracovníci:	9
Asistent pedagoga:	2
Nepedagogičtí zaměstnanci:	4

Naše škola se řadí počtem dětí ve věku 6-11 let k menším školám, což je vzhledem k problematice prevence sociálně-patologických jevů výhodou. Máme možnost děti důkladně poznat, navázat s nimi i s jejich rodiči užší kontakt a probudit v nich důvěru ve vztahu učitel – žák - rodič. Také řada aktivit, které naše škola organizuje, nám umožňuje pozitivně na ně působit. Proto se neseťkáváme s porušováním školního řádu ve smyslu výskytu záškoláctví, šikany, drogové závislosti a kriminality. V uplynulém školním roce se nevyskytly žádné přestupky, které by byly řešeny ředitelskou důtkou nebo sníženou známkou z chování.

3 CÍLE MPP

Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti žáků vůči sociálně – patologickým jevům. Cílem našeho programu je, aby se preventivní výchovně-vzdělávací působení stalo neoddělitelnou součástí výuky a života školy. Ve spolupráci s rodiči usilujeme o formování takové osobnosti žáka, která bude schopna se orientovat v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, kterými si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti – to vše s ohledem na svůj věk.

Minimální preventivní program byl projednán pedagogickou radou dne 29. 8. 2025 s platností od 1. 9. 2025. Minimální preventivní program stanovuje dlouhodobé a krátkodobé cíle pro žáky i učitele v oblasti prevence sociálně-patologických jevů.

3.1 Dlouhodobé cíle – žáci

- trvale prohlubovat povědomí žáků o sociálně patologických jevech a o následcích, které mohou mít
- posilovat právní vědomí o kriminalitě, předpisech a zákonech
- osvojit si potřebné hygienické návyky a sociální dovednosti, zdravý životní styl
- posilovat zdravé sebevědomí, umět se přiměřeně prosadit v kolektivu
- konflikty řešit nenásilnou formou
- prohlubovat umění komunikace mezi vrstevníky, dětmi a dospělými

3.2 Dlouhodobé cíle – učitelé

- podporovat vzájemnou pozitivní komunikaci směrem ke kolegům a žákům
- vzdělávání pedagogů v oblasti prevence
- prohlubování týmové spolupráce
- zlepšit komunikaci mezi rodiči a školou - zapojit rodiče do dění ve škole.

3.3 Krátkodobé cíle

- zlepšit práci s třídou při využití komunitních metod
- spolupráce vyučujících na pomoci problémových žáků
- zvyšovat vědomí kolektivní soudržnosti třídy a školy – stmelování kolektivu
- rozšířit spolupráci s dalšími organizacemi
- zapojovat žáky do dění ve škole – podněcovat aktivity, které vedou ke vhodnému využití volného času dětí
- řešit aktuální problémové situace.

4 ŘÍZENÍ A REALIZACE PREVENTIVNÍCH AKTIVIT

Na realizaci Minimálního preventivního programu dohlíží školní metodik prevence, ve spolupráci s ředitelkou školy, kteří koordinují práci jednotlivých učitelů a externích spolupracovníků a organizací. Školní metodik se podílí na analýze současného stavu a zároveň na řešení jednotlivých problémů. Hlavní podíl na dalším rozvíjení znalostí a dovedností související s prevencí sociálně patologických jevů spočívá v samostudiu všech učitelů školy, kteří se v rámci svých možností účastní aktivit zaměřených na prevenci. Metodik prevence pro své kolegy vyhledává nové informace a podněty. Další vzdělávání bude odvislé od aktuální nabídky.

Ve školním roce 2024/2025 škola navázala spolupráci s novými centry preventivní ochrany dětí, jelikož s prací primárního poskytovatele v minulém roce nebyla spokojena. Především se osvědčila spolupráce s preventisty Policie ČR, která bude pokračovat i tento školní rok. I tento školní rok bude chtít navázat na programy zaměřující se především na komunikaci a vztahy ve třídě a především pak bezpečné fungování ve světě internetu. Pro tyto potřeby škola navázala spolupráci s organizací Hope4kids, jejichž tematické etické dílny by měly napomoci lepší komunikaci mezi žáky, mladší žáky naučit se orientovat v mezilidských vztazích a starším žákům naopak pomoci se zorientovat v digitálním online světě.

5 PRIMÁRNÍ PREVENCE V RÁMCI JEDNOTLIVÝCH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ

Primární prevenci na I. stupni má na starosti třídní učitel. S jednotlivými tématy se děti setkávají především v prvouce, přírodovědě a vlastivědě. Při výuce lze využít různých metod, např. výklad, předávání informací, samostatnou práci, projektové vyučování, dramatickou výchovu nebo využít materiály školy z oblasti primární prevence.

6 ZAMĚŘENÍ NA NAŠE DĚTI MLADŠÍHO ŠKOLNÍHO VĚKU

- navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě
- osvojování a upevňování základních návyků v rámci hygieny, životosprávy, sdělení základních informací z oblasti prevence experimentování s alkoholem a cigaretami
- základy právní a etické výchovy
- zaměření pozornosti na včasné odhalování specifických poruch učení nebo jiných postižení
- všestranný rozvoj osobnosti žáka
- soustředěnost na včasné diagnostikování sociálně – patologických problémů ve třídních kolektivech
- důraz na spolupráci s rodiči
- nabídka volnočasových aktivit - kontrola rodičům dostupná na webových stránkách školy
- návštěva filmových a divadelních představení, koncertů, besed apod. Účast v soutěžích výtvarných, sportovních, zdravotnických, dopravních atd., jako v předchozích letech.

7 KLÍČOVÁ TÉMATA V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH – ZAMĚŘENÍ AKTIVIT

1. ročník

Osobní bezpečí

Základní zásady mezilidské komunikace

Vztahy v dětském kolektivu

Každý člověk je jiný

Základní hygienické návyky

Využití volného času

Rodina jako bezpečné místo

2. ročník

Lidské tělo

Zdraví a jeho ochrana

Zacházení s léky

Režim dne

Vztahy mezi lidmi

Chování v krizových (problémových) situacích

3. ročník

Vymezení pojmů: prevence, sexuální výchovy a drogové závislosti

Zdraví a jeho ochrana

Lidé kolem nás, multikulturní výchova

Aktivní využívání volné času

Ochrana proti obtěžování cizí osobou – komunikace s cizí osobou

4. ročník

Lidské tělo, odlišnost mezi pohlavími

Životaspráva a důsledky nevhodných návyků

Využívání volného času

Pojmy: drogová závislost, sexuální výchova

Vztahy v dětském kolektivu

Dopravní výchova

5. ročník

Domov, rodina, důvěry, vztahy mezi lidmi

Léčivé a návykové látky

Vztahy v dětském kolektivu – skupinová práce

Drogy a jejich vliv na organizmus

Nebezpečí při komunikaci s cizími osobami

Sexuální chování, obtěžování

Krizová centra, možnost návštěvy, telefonní čísla

Dopravní výchova

8 OČEKÁVANÉ VÝSTUPY V RÁMCI PREVENCE SOCIÁLNĚ-PATOLOGICKÝCH JEVŮ

1. - 3. ročník

Žák

- dokáže pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog a zneužívání léků
- zná jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- zná hodnotu zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu
- má vědomosti, jak udržovat zdraví a o zdravém životním stylu
- má základní povědomí v oblasti sociálně patologických jevů
- osvojuje si sociální role a vztahy v rámci třídního kolektivu, aktivně se zapojuje do dění třídy.

4. - 5. ročník

Žák

- má povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě
- zná činnosti, které jsou vhodné z hlediska zdraví
- zná zdravotní a sociální rizika návykových látek a argumenty ve prospěch zdraví - má povědomost o zákonech omezujících kouření, požívání alkoholu a zákony týkající se užívání a šíření drog
- umí komunikovat se službami poskytující poradenskou pomoc
- umí pojmenovat základní mezilidské vztahy
- umí rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti
- ví, na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozuje jeho práva - má povědomost o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých je protiprávní
- zná základní způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky - respektuje sociální role každého jedince v rámci školního kolektivu.

9 VYTÝČENÉ CÍLE NAŠÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Naším cílem je, aby žáci na konci vzdělávacího procesu na ZŠ Zelená uměli:

- definovat rodinu jako zázemí a útočiště
- zvládat rozdíly v komunikaci s dětmi a dospělými
- používat základní sociální dovednosti – zásady slušného chování
- se chránit před cizími lidmi, odmítat sebedestruktivní chování, agresivitu a porušování domluvených pravidel
- se chovat ekologicky a šetrně k životnímu prostředí, školnímu majetku
- dodržovat základní zdravotní návyky
- si správně zorganizovat svůj volný čas
- podporovat a aktivně se zúčastňovat akcí kolektivu třídy, školy
- rozpoznat rozdíl mezi léky a návykovými látkami
- rozpoznat přesné informace o alkoholu, tabáku, návykových látkách

10 NADSTAVBOVÉ AKTIVITY V RÁMCI ŠKOLY

- spolupráce s odbornými pracovišti Policie ČR, Městská policie
- spolupráce se speciálním pedagogem
- individuální pohovory (on-line) nebo třídní schůzky s rodiči
- pomoc v realizaci on-line výuky
- péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- konzultace s PPP
- projekty ve vyučování
- partnerství tříd – vzájemná spolupráce, příprava společných aktivit

11 VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

Naše škola nabízí dětem zájmové činnosti, vedené pedagogy a odbornými pracovníky. V letošním školním roce otevíráme následující zájmové kroužky: Pohybové hry pro 1. a 2. ročník, Sportovní kroužek od 3. ročníku, Eko-kroužek, Kroužek keramiky. Žáci mají rovněž přístup k internetu v PC učebně a je jim umožněn vstup do školní knihovny.

Škola v přírodě

Všechny třídy vyjíždí každoročně na ŠVP s tematickým zaměřením. Využívá se nestandardního prostředí k prohloubení návyků dětí vzhledem k zdravému životnímu stylu. Otvírají se zde možnosti k sebepoznání, sebepřijetí, samostatnosti, rozvoji sociálních dovedností a posílení koheze třídního kolektivu, k poznávání a rozvoji vztahů mezi dětmi různých věkových kategorií.

Škola předpokládá uskutečnění školních akcí ve školním roce 2023/2024: dle přílohy č. 5. Aktuální plán akcí školy.

12 METODICKÉ POMŮCKY, SPOLUPRÁCE SE SPECIALIZOVANÝMI INSTITUCEMI, KONTAKTY, DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGŮ

- rozšiřování stávající knihovničky, shromažďování veškerých dostupných materiálů, her, názorných pomůcek a informací o institucích zabývajících se prevencí ve městě, regionu
- využíváme nabídek krátkých vzdělávacích videopořadů s preventivní tematikou (např. Centra prevence – Sociální služby města Havířova)
- spolupráce s institucemi a organizacemi působícími v oblasti protidrogové prevence v rámci okresu (např. Centra prevence – Sociální služby města Havířova)
- využití internetových stránek a programů v práci nejen se žáky, ale i ve spolupráci s rodiči v oblasti soc. patologických jevů, dětských práv a povinností
- aktivní zapojení metodika prevence do projektu: Prevence duševního onemocnění dětí a dospívajících s důrazem na rizikové chování.

PhDr. Milena Tejklová, 59 64 30768, Dlouhá tř. 79, dětský psycholog

PhDr. Olívie Hradilová, 59 68 131 95, Místní 356-5, dětský psycholog

PhDr. Andrea Vaculíková, klinický psycholog, 59 64 105 43, E. Krásnohorské 1304/16

PPP, 59 64 15 663, Junácká 1241/1

Centrum prevence Charita Český Těšín – Sociální služby města Havířova, Přemyslova 1618/2; 599 505 320

Mgr. Lenka Gwozdzova, lenka.gwozdzova@seznam.cz, speciální pedagog

PPP Havířov, Opletalova 602, 597 582 372

13 INFORMOVÁNÍ RODIČŮ

S Minimálním preventivním programem jsou rodiče seznámeni prostřednictvím školních webových stránek, dále jsou informováni na třídních schůzkách, dni otevřených dveří a také na informační nástěnce. Další informace jsou poskytovány při konzultačních hodinách, kde

může být také poskytnuta metodická pomoc, případně zprostředkována konzultace s odborníkem či specialistou na danou problematiku.

Den otevřených dveří

Slouží především k prezentaci práce školy, dává zároveň možnost seznámit rodiče s koncepcí školy a prací v ní. Na jeho průběhu se podílejí i žáci, kteří se učí prezentovat svou práci a výsledky a zároveň posilují svůj vztah ke škole, školnímu kolektivu.

Informační a motivační nástěnka

V přízemí školy je umístěná nástěnka sloužící k předávání informací z oblasti režimu školy. V 1. patře je pro žáky připravena nástěnka se základními pojmy, obrázky, výzvami, informacemi a sdělením na vybrané téma.

Schránka důvěry

V přízemí u vstupu do školy je umístěná schránka důvěry. Zde může každý, kdo se nechce z jakéhokoliv důvodu zviditelnit, napsat své přání nebo problém, který ho trápí. Schránka je pravidelně kontrolována. Problémy, které se týkají třídy, jsou předávány třídním učitelům nebo metodikovi prevence.

14 ZÁVĚR A VYHODNOCENÍ

Doufáme, že i v roce 2025/2026 zaznamenáme minimum případů problémového chování a pokud by se vyskytly, že budeme schopni najít optimální řešení a porozumět si s rodiči tak, jak se nám to dařilo v loňském roce. Naše strategie tedy zůstává stejná. Snad si můžeme jen přát, aby prostředí a klima na naší škole bylo i nadále příznivé a příjemné.

Tento Minimální preventivní program, mnou upravený, je konzultován s vedením školy. Probíhající aktivity zahrnuje pouze rámcově, v průběhu školního roku bude doplňován a aktualizován podle nabídek programů z poraden, nabídek městských akcí. Dále bude reagovat na situaci ve školním dění. V dalším školním roce bude vyhodnocena jeho účinnost.

Pro školní rok 2025/2026 upravil: Bc. Lic. Tomáš Chudý, DiS. (Zdroj – Mgr. Svatava Hanzlová – školní metodik prevence ve školním roce 2022/2023). MPP je konzultován s vedením školy Mgr. Blankou Helštýnovou.

15 PŘÍLOHY

15.1 Příloha č. 1 – Preventivní opatření školy při selhání

1. V případě podezření na zneužívání návykových látek: provést diskrétní šetření se žákem.
2. Při důvodném podezření: okamžitě kontaktovat rodiče. Při negativní a nespolupracující reakci rodiny uvědomit sociální odbor.
3. Při průkazném zjištění zneužívání návykových látek ve škole nebo v případě, že žák je prokazatelně ovlivněn drogou, alkoholem v době vyučování: ředitel školy kontaktuje zdravotnické zařízení a zároveň uvědomí rodiče. Uvědomí OŠK Havířov.
4. V případě dealerství, porušení zákona o ohrožení mravní výchovy dítěte nebo zanedbání povinné péče: uvědomí oddělení péče o dítě, oddělení sociální prevence sociálního odboru. Oznámí věc Policii ČR.

15.2 Příloha č. 2 - Jak poznám, že moje dítě, žák, bere alkohol nebo drogy?

Hledám odpověď a řešení na tyto otázky:

- Změnila se osobnost dítěte v poslední době v nějakém významném ohledu?
- Má časté výkyvy nálad?
- Straní se Vás?
- Je depresivní nebo zlostný?
- Tráví hodně času ve svém pokoji sám?
- Ztratil zájem o školu, o vyučování, o další aktivity a sport?
- Zhoršil se jeho prospěch?
- Přestal trávit čas s kamarády?
- Přátelí se s dětmi, které se Vám nelíbí?
- Nesvěřuje se, a nemluví o tom, kam chodí, co dělá, čím se baví?

- Máte pocit, že se Vám doma ztrácí peníze, materiální věci? Všimli jste si, že mívá u sebe více peněz, než je možné?
- Reaguje nepřiměřeně, když s ním mluvíte na téma alkohol, drogy, nebo se snaží téma změnit?
- Lže nebo podvádí?
- Pozorujete fyzické příznaky užívání drog nebo alkoholu? Rozšířené nebo zúžené zornice?
- Má nejasné vyjadřování či myšlení?
- Ztratilo dítě nadšení, motivaci, vitalitu?
- Našli jste někde důkazy užívání návykových látek?
- Zhoršil se vztah dítěte ke členům rodiny?
- Vypadá vaše dítě nemocné, unavené, nevrle po ránu po možném užití návykových látek v předešlém dni?
- Přestalo se o sebe dítě starat, změnilo styl oblékání?
- Zdá se být méně soustředěné?

Doporučení rodičům, jejichž dítě má potíže s návykovými látkami – čemu se vyhnout

- Nepopírejte problém, zbytečně se tak ztrácí čas v pomoci a řešení, rozvíjí se závislost na látce.
- Neskryvejte problém. Navštivte důvěryhodného a kvalifikovaného odborníka, hledejte spojení.
- Neobviňujte partnera.
- Nezanedbávejte sourozence dítěte, jsou v případě péče o dítě zneužívajícího, např. alkohol, také ohroženi.
- Nezanedbávejte bezpečnost dalších lidí v domácnosti. Člověk pod vlivem alkoholu je nebezpečný, i když by za jiných okolností neublížil.
- Nefinancujte drogy a neusnadňujte příjem - to souvisí se zabezpečením cenných předmětů, krádež mohou provést kamarádi vašeho dítěte.
- Nedejte se vydírat útekem ani sebevraždou. Ústupkem riziko zvyšujete.

- Nevyhrožujte něčím, co nemůžete nebo pak nechcete splnit.
- Vyhněte se fyzickému násilí, nevede k cíli, živí v dítěti jen pocit ukřivdění.
- Nejednejte chaoticky a impulzivně.
- Nevěřte tvrzení, že má dítě drogy pod kontrolou. Přejde krize, trvejte pouze na léčbě, změně životního stylu - dítě není s největší pravděpodobností schopno problém zvládnout samo!
- Do nekonečna neustupujte, nepouštějte do bytu kamarády vašeho dítěte. Nedělejte však zbytečné dusno. Parta a nevhodní kamarádi jsou tak přitažlivějšími.
- Nezapomínejte dveře navždy, když odejde, je zapotřebí být připraven mu pomoci, pokud přijme určité podmínky.
- Neztrácejte naději. Vaším tichým spojencem je přirozený proces zrání. I hrozivý problém se mnohdy chutí a snahou podaří úspěšně vyřešit.

15.3 Příloha č. 3 - Program proti šikaně

Šikana je agresivní chování ze strany žáka/ů vůči žákovi nebo skupině žáků či učiteli, které se v čase opakuje a je založeno na vědomé, záměrné, úmyslné a obvykle skryté snaze ublížit fyzicky, emocionálně, sociálně a/nebo v případě šikany učitele také profesionálně. Šikana je dále charakteristická nepoměrem sil, bezmocností oběti, nepříjemností útoku pro oběť a samoúčelností agrese.

Podoby šikany:

- fyzická – bití, vydírání, loupeže, poškozování věcí
- slovní - nadávky, urážky, pomluvy, vyhrožování, ponižování, hanlivé obrázky
- kyberšikana - útoky pomocí e-mailů, SMS zpráv, vyvěšování urážlivých a nepravdivých materiálů na internetových stránkách
- nepřímá šikana – přihlížení a podpora šikany, záměrné přehlížení a ignorování žáka či skupiny žáků
- sexuální zneužívání a obtěžování – nemístné narážky, fyzické kontakty, intimní projevy.

Varovné signály pro rodiče:

- dítě nemá kamaráda
- nechut' jít do školy
- střídá různé cesty do školy i ze školy
- ztráta chuti k jídlu, neklidný spánek
- ztráta zájmu o učení
- žádá často peníze, často své věci ztrácí
- přichází domů vyhladovělé, s potrhaným oblečením, s poškozenými pomůckami
- nedokáže vysvětlit svá zranění, odřeniny, modřiny, popáleniny
- je nečekaně agresivní vůči svým sourozencům i rodičům
- trpí zdravotními potížemi např. bolesti hlavy, břicha, mohou být simulované - zdržuje se většinou stále doma.

Doporučené kroky:

- Zjistěte přesně, co se kdy, kde odehrálo, kdo další byl přítomen. Pozor na výsledky jako vyšetřovatel!
- Společně vytipujte svědky, kterým dítě důvěřuje, o kterých ví, že nestojí straně agresora.
- Poskytněte veškerou ochranu dítěti při doprovodu do školy i za cenu, že si vezmete volno.
- Více s dítětem komunikujte.
- Poskytněte dítěti dostatek svého času, odjeďte na jiná místa.
- Ubezpečte jej znovu, že udělalo dobře, když se vám se vším svěřilo.
- Zhodnoťte velmi kriticky to, co mohlo vyvolat stav, který skončil šikanou, ale neobviňujte.
- Nastavte zrcadlo pravdy, neomlouvejte sami sebe ani své dítě.
- Se svým zjištěním se v první fázi dítěti nesvěřujte, ale přijměte nápravu. Informujte třídního učitele o svém podezření.

15.4 Příloha č. 4 - Krizový plán školy

Krizový plán zahrnuje postupy řešení:

1. Ohrožení života

- bezprostřední záchrana, první pomoc
- přivolání sanity, hasičů policie dle konkrétní situace
- informování vedení školy a zákonného zástupce dítěte

2. Fyzický a slovní útok, šikana

- vhodným způsobem zasáhnutí a zajištění ochrany oběti
- informování vedení školy
- vedení školy informuje zákonného zástupce pachatele i oběti
- společné řešení
- metodik prevence zajistí intervenční program pro třídní kolektiv

Postupy řešení:

Pedagogický pracovník

- zajistí okamžitou ochranu oběti, žáka co nejdříve předá zákonnému zástupci, který bude seznámen s tím, co se stalo
- zajistí oddělení agresorů z kolektivu ostatních žáků ve třídě
- zjistí poznatky ostatních žáků ze třídy, zajistí a vyslechne přímé (vhodné) svědky
- provede rozhovor s obětí a rozhovor s agresorem
- spolupracuje s metodikem prevence
- informuje ředitelku školy
- podílí se na vyšetřování
- zajistí ochranu oběti

- informuje rodiče agresora i rodiče oběti o výsledcích vyšetřování, a to i v případě, že se podezření neprokáže
- navrhuje a spolupodílí se na kázeňských postupech pro agresora
- v případě potřeby spolupracuje s PPP
- v případě potřeby se obrátí na zařízení, která poskytují odbornou a poradenskou terapeutickou péči, včetně individuální a rodinné terapie
- dle závažnosti situace ředitel/ka školy věc oznámí Policii ČR.
- seznámí pedagogy školy s případem šikany
- zajistí individuální schůzky rodičů aktérů celého případu

3. Podezření výskytu návykových látek

- pedagog zajistí látku pro identifikaci. V přítomnosti dalšího člena pedagogického sboru uloží tuto látku do obálky. Na obálku napíše datum, čas a místo zajištění látky. Obálku přelepí a opatří razítkem školy a uschová do školního trezoru a ihned informuje metodičku prevence.
- zajistí svědky
- zaměstnanci informují vedení školy
- vedení informuje zákonného zástupce
- situaci řeší s metodikem prevence
- kontaktuje Policie ČR. Identifikaci zajištění látky provede vždy policie, nikoli zaměstnanec školy
- škola bezodkladně kontaktuje zákonné zástupce žáka, kterého informuje o zdravotním stavu žáka. Zákonný zástupce si žáka převezme. Škola apeluje na zákonné zástupce, aby s dítětem navštívili lékaře.
- v případě, že si zákonný zástupce do školy pro žáka nepřijde, je v kompetenci školy přivolat lékařskou službu, zákonný zástupce je o postupu školy předem informován. Škola vyhotoví zápis z průběhu celého případu.

- pokud dítěte jeví známky otravy, je odvedeno ze třídy do jiné místnosti, musí být ale zajištěn dohled dospělé osoby. Po příjezdu lékaře je zajištěná látka předána přivolanému lékaři.

- žák, který prokazatelně zneužíval omamnou látku v areálu školy a tím porušil řád školy, bude kázeňsky potrestán.

Vzhledem k nízkému věku žáků jsme se tímto problémem nesetkali, stejně tak s alkoholem a tabákovými výrobky – postup je stejný jako u návykových látek.

4. Záškoláctví

- Třídní učitelka by měla být nejpozději do 3 dnů informována zákonným zástupcem o důvodu nepřítomnosti žáka ve škole. Pokud tomu tak není, situaci lze klasifikovat jako záškoláctví.

- Do součtu 10 neomluvených vyučovacích hodin je zákonný zástupce pozván doporučeným dopisem k jednání s třídním učitelem, při počtu nad 10 neomluvených hodin svolává ředitel školní výchovnou komisi.

- Pokud neomluvená nepřítomnost u žáka přesáhne 25 hodin, škola zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně právní ochrany nebo pověřenému obecnímu úřadu.

5. Krádež

Jedná se o formu protiprávního jednání. Škola vede žáky k všímavosti vůči svému okolí. Pokud se stanou svědky takového jednání, ohlásí tuto skutečnost třídní učitelce nebo jinému pedagogickému pracovníkovi s tím, že:

- pedagogický pracovník vypracuje záznam

- pokud je pachatel znám – trvá na tom, aby věc vrátil, omluvil se. Je potřeba se zabývat příčinami.

- vyrozumí zákonného zástupce pachatele o krádeži a o příčině, která jej vedla k takovému chování.

- pokud se jedná o škodu většího rozsahu, bude vyrozuměna Policie ČR a zákonní zástupci.

6. Vandalismus

- informujeme zákonné zástupce žáka
- sepisujeme záznam o škodě na školním majetku
- viník uhrazuje vzniklé škody
- škoda může být vymáhána soudní cestou

7. Podvod

- v případě: přepisování známek, psaní omluvenek, podpisy rodičů škola neprodleně informovuje zákonné zástupce žáka.

8. Rasismus

Vzhledem k závažnosti tohoto tématu:

- neprodleně je zajištěna bezpečnost případné oběti
- skutečnost se oznámí zákonnému zástupci agresora i oběti
- další postup dle preventivního plánu proti šikaně

9. Kyberšikana

Pokud je žák vystaven některé z forem soustavného obtěžování nebo napadání přes internet, mobilní telefon či jinak:

- třídní učitelka okamžitě informuje zákonného zástupce, pozve je do školy a snaží se eliminovat možnost přístupu k žákovi od agresora
- pokud je agresor neznámý, doporučuje se řídit se pravidly pro bezpečný pohyb na internetu
- pokud je agresor známý – informování zákonného zástupce agresora, že se o jedná o trestný čin, a pokud nebude okamžitě ukončen, bude nahlášen na Policii ČR

15.5 Příloha č. 5 - Krizové situace spojené s násilím

V případě výskytu mimořádné rizikové situace platí tato pravidla:

- Mimořádnou událost hlásí zaměstnanec/žák školy vedení školy.
- Vedení školy, popř. asistentka ředitele školy kontaktuje integrovaná záchranný systém (112) a v odůvodněných případech vyhlásí evakuaci.
- V případě evakuace jsou určenými cestami a místem společného setkání žáků, zaměstnanců školy, popř. návštěv: hlavní schodiště (únikové cesty vyznačené šipkami), místem společného setkání je školní hřiště pod správou SSRZ Havířov.
- Vyučující tříd jedná klidně, rozvážně a dohlédnou na bezpečný přesun tříd na místo setkání.
- Pokyn k evakuaci bude vyhlášen boucháním na kovovou desku.
- V místě setkání učitelé zkontrolují počty žáků a vyčkají u svých tříd na další instrukce.
- Školník zajistí otevření dveří pro případný vstup integrovaného záchranného systému.
- V případě, že situace dovolí zůstat ve třídě, kontaktuje vyučující vedení školy a vyčká na další instrukce.
- Kontaktní informace ba zákonné zástupce žáků jsou vedeny v systému Bakalář, u třídních učitelů, kontakty na zaměstnance školy jsou uvedeny v Ročním plánu učitele. V případě mimořádné situace poskytuje informace médiím vedejní školy nebo jím pověřený zaměstnanec.
- V případě poskytnutí první pomoci se zaměstnanci obrazejí na určené osoby (PhDr. Lucie Šumpichová – zdravotník školy). Další pomoc přivolají telefonicky nebo vyšlou žáka, který situaci oznámí vedení školy, popř. na sekretariátu.
- Zákonní zástupci se mohou obracet na metodika prevence s žádostmi o informace o postupech při pomoci žákům, které prošly krizovou situací.
- Metodik prevence a ředitel školy zajistí krizovou i následnou intervenci (krátkodobou i dlouhodobou externí psychologickou podporu pro zaměstnance

školy, žáky, kterých se situace dotkla, způsoby zajištění pokračování výuky, zakomponování preventivních prvků do výuky za účelem prevence rozšíření např. sebevraždných nebo násilných sklonů, prevence rozvinutí posttraumatické stresové poruchy, úzkostných poruch, rizikového chování apod., a zejména pak ve znovunastolení pocitu bezpečí a důvěry ke škole.)

Vniknutí osoby, která nás ohrožuje

- Nesnažit se klást odpor.
- V případě, že je to možné, pokusit se o únik a přivolání pomoci.
- Krizovou situaci ohlásit telefonicky na sekretariátu školy – na čísle 737 442 132
- Vedení školy přivolá záchranné složky, dále se řídí dle pokynů „Když se stane neštěstí“.

Krizová situace mimo školu

- Krizovou situaci, ke které došlo mimo školu (exkurze, výlet, atd.) neprodleně ohlásit osobně nebo telefonicky vedoucímu exkurze, výletu.
- Při bezprostředním nebezpečí ohlásit krizovou situaci Policii ČR - 158, Integrovaný záchranný systém – 112, Hasičský záchranný sbor – 150, Rychlá záchranná služba – 155, Městskou policii – 155.
- Krizovou situaci ohlásit vedení školy, učitelé v krizové situaci postupují podle pokynů vedení školy, případně složek IZS.

Když se stane neštěstí – podle pokynů se postupuje:

a) Když se ve škole stane

- žáku anebo pracovníkovi školy, že utrpí anebo způsobí těžké zranění, smrt či zážitek ohrožení života nebo zdraví (úraz, nemoc, sebevražda, vražda)
- žáku anebo pracovníkovi školy, že trpí těžkou nemocí anebo následky úrazu

- žáku anebo pracovníkovi školy, že jejich spolužák anebo kolega je pohřešovaný anebo nezvěstný

b) Když se mimo školu stane

žáku anebo pracovníkovi školy, že utrpí anebo způsobí těžké zranění, smrt či zážitek ohrožení života nebo zdraví (úraz, nemoc, sebevražda, vražda)

- žáku anebo pracovníkovi školy, že trpí těžkou nemocí anebo následky úrazu

- žáku anebo pracovníkovi školy, že jejich spolužák anebo kolega je pohřešovaný anebo nezvěstný

15.6 Příloha č. 6 - Jak postupovat v případě výhružných zpráv školám

V případě, že škola obdrží výhružný telefonát:

1. Zapsat si ihned detaily rozhovoru.
2. Pokud se zobrazuje, zapsat si číslo volajícího.
3. Nikdy nezavěšovat! Snažit se co nejdéle udržet volajícího na telefonu, ptát se na detaily.
4. Informovat ředitele školy a odpovědné osoby.
5. Informovat Policii ČR a domluvit se na dalším postupu.
6. V případě potřeby iniciovat evakuaci podle interně stanovených postupů.
7. Asistovat jednotkám IZS.

V případě, že škola obdrží výhružnou zprávu elektronickou formou:

1. Neotvírat žádné přílohy a neklikat na žádné odkazy.
2. Informovat ředitele školy a odpovědní osoby.
3. Informovat Policii ČR a domluvit se na dalším postupu.
4. V případě potřeby iniciovat evakuaci podle interně stanovených postupů.

5. Asistovat jednotkám IZS.

Jak komunikovat s veřejností v případě takové situace

1. Koordinovat komunikaci školy a zřizovatele.
2. Komunikovat aktivně skrze všechny dostupné kanály.
3. Informovat o krocích, které škola podniká.
4. Uvádět aktivně na pravou míru fámy a neověřené informace.
5. Sdělovat informace o změnách ve výuce.
6. Ujist'ovat veřejnost, že situaci berete vážně a máte ji pod kontrolou ve spolupráci s dalšími aktéry.

Všechny přestupky budou hodnoceny dle Školního řádu – Výchovná opatření.

15.7 Příloha č. 7 – Akce školy

ZÁŘÍ

Vítání prvňáčků

3v1 – Akce pro děti, rodiče a prarodiče – soutěž trojčlenných týmů v okolí školy

ŘÍJEN

Sběrový týden

Havířovská 10

Dýňáci

LISTOPAD

Soutěž talentů

Zamykání zahrady

PROSINEC

Mikulášská nadílka

Vánoční dílny – Vánoční koncert

LEDEN

Vycházka ke krmelci

Den otevřených dveří – předškoláci

Zápis do 1. ročníku

ÚNOR

Masopust

BŘEZEN

Čtenářský projekt

DUBEN

Velikonoční jarmark

KVĚTEN

Zlatá srnčí trofej

Soutěž informatika

ČERVEN

Zahradní slavnost

Škola v přírodě

Spaní v ŠD